

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus Tres spirituales

Arias, Francisco

Coloniae, 1615

2. De testimonijs quibus Deus declaravit sibi gratum esse studium
proficiendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48767)

12 TRACTATUS DE

bonorum operum mercede: nam & illam expectare expetereque licet, modo id imprimis propositum in animo habeamus, ut Deo placeamus: sed tantum id indicare voluit, idque verissime, tam excellens bonum esse, placere Deo, ut si alia nulla supererent, non magnopere ea requirere debeamus.

CAPUT II.

DE TESTIMONIIS QUIBUS

Deus declaravit sibi gratum esse studium in virtute proficiendi.

Quando homo auctoritate & sapientia præstans crebrius, & magna contentione quippiam ab amicis suis petit, non obscure indicat, se magno studio illius rei consequendæ teneri, gratissimumque futurum si postulata concesserint. Sic Dominus Deus, ut declararet, quanto opere optaret nos magnos progressus facere in cursu virtutis, magnoque studio & diligentia iter semel ad cælestem Hierusalem suam ceptum nulla mora interposita proficere, toties à dilectis suis servis, verbisque tanto affectu & gravitate plenis id quondam

dam postulauit . Ad Abraham enim Patriarcham , cum è patrio solo eduxisset, dixit: *Ambula coram me, & esto perfectus.* *Gen. 17.* Ambulare coram DEO aliud non est , quàm vitam piam sanctamque instituere, non solum secundum hominem exteriorem, qui ab hominibus cernitur, sed etiam, idque præcipuè , secundum interiorem, quem solus Deus intuetur: id enim est, quod Beatus Paulus vocat , *Spiritu ambulare.* *Gal. 5. 22* Postulat Deus ab Abraham , vt sanctè religioseque viuat , scilicet eo studio & industria adhibita, vt semper magis magisque proficiat , donec in perfectum Heroa euadat . Quòd verò in veteri testamento DEVS exegit ab Abraham, idem ab omnibus fidelibus, verisque Euangelij seruis exigit in nouo dicens : *Estote perfecti, sicut & pater vester cælestis perfectus est.* *Mat. 5.* Quorum verborum hic sensus est . Contendite ad perfectionem charitatis, omniumque virtutum, vt tanquam filij imitemini Patrem vestrum cælestem : idque non alio modo, quàm quo potest creatura imitari quadantenus suum Creatorem.

Hoc vehemens de nostro in virtute
B pro

14 TRACTATUS DE

Col. 1.

profectu desiderium impressit Deo
cordi B. Pauli Apostoli, qui tanquã cę-
leste quoddam Dei organum sic locu-
tus est ad Colossenses: *Ex ea die, qua
audistis, & cognouistis gratiam Dei in veri-
tate, sicut didicistis ab Epaphra carissimo
conseruo nostro, qui etiam manifestauit no-
bis dilectionem vestram in spiritu, non cessa-
mus pro vobis orantes, & postulantes, vt
impleamini agnitione voluntatis eius in om-
ni sapientia, & intellectu spirituali, vt
ambuletis dignè, Deo per omnia placentes,
in omni opere bono fructificantes & cres-
centes in scientia DEI, in omni virtute
confortati secundum potentiam claritatis eius
in omni patientia & longanimitate cum gau-
dio*

Idem desiderium patefecit DEVS,
illa voce cęlitus à Sancto Ioanne
audita. *Qui iustus est iustificetur ad-
huc, & Sanctus sanctificetur adhuc. Lu-
culentum siquidem hoc testimonium
est, quo Deus perspicuè declarat, si-
bi placere, vt ne serui sui langui-
dè iter cęleste prosequantur, sed
in dies progrediantur longiùs, &
in virtute proficiant, quandoqui-
dem sua diuina & immensa maiestas
dignata est reipsa tam sigillatim hoc
desi-*

desiderium suum nobis detegere.

Non paruum quoque momentum habet ad stabiliendam hanc veritatem, perpendere, quanti DEVS eiusmodi seruos suos faciat, quanto in pretio, & honore habeat, vt si alij omnes qui trepidè & negligenter officium hominis Christiani præstant, cum his conferantur, minimo vel potius nullo apud Deum loco esse videantur.

Quamuis enim certum sit Deum Optimum tam singulari, suauis ac profusus paterna ac pia cura fouere omnes fideles gratiæ suæ non expertes, vt nullam in tota hac vniuersitate, nisi erga istos prouidentiam exercere, salutem illorum tantum promouere videatur, tamen erga eos fideles, qui seruentes sunt in diuino cultu & quotidie accessionem aliquam facere ad priores virtutes conantur, tot tantaque prouidentia, intimique amoris argumenta prodit, varijs spiritus donis eos ornando, ab impendentibus tentationibus tuendo, precesque eorum & desideria exaudiendo, vt veri & germani eius filij, & dilectissimi amici esse præ cæteris existimari queant. Id verissimum est, quamuis omnis qui in

gratia Dei degūt sint amici & filij Dei, tamen hos speciales, atque imprimis percaros esse eiusdem filios & amicos.

EXO. 3.

Confirmemus rem paucis exemplis. Dubium non est inde ab Abrahamæ temporibus vsque ad Moysen, hoc est, trecentis eoque amplius annis quamplurimos homines toto orbe terrarum, ac imprimis inter filios Israel in gratia Dei vixisse, & diem extremum clausisse: & tamen Deus perinde, atque si illorum omnium oblitus esset; trium tantum, qui sibi charissimi fuissent, nomina Moyse prodidit. Nam cum ei apparuisset in deserto, dixit se appellari Deum Abraham, Deum Isaac, & Deum Iacob, iussitque eo nomine se apud populum Israel vocari, hoc nomen sibi fore perpetuum, eodemque omnibus retro sæculis nuncupandum. Sicut enim Reges & Principes magni huius mundi nomenclaturam sibi assumunt ab urbibus quas maximè charas in toto regno habent: Sic DEVS nomini suo inferi maximè voluit eorum nomina, quos, dum viuerent, singulari præ cæteris iustis amore & tutela prosecutus fuisset.

Itaque

Itaque dum appellauit se speciatim Deum Abrahæ, Deum Isaac, & Deum Iacob, palam mundo declarauit, præstantes illos & sanctos viros magno loco semper apud se fuisse, eorum singularem curam habuisse, multis beneficijs & donis locupletasse, ac denique promissioni semel illis factæ, eorumque posteris, satisfacturum esse.

Verùm & declarauit hac nomenclatura se vnumquemque illorum trium in magno pretio habuisse: nec enim nominauit se Deum omnium trium simul, Abrahæ, Isaac, & Iacob, sed particulatim Deum Abraham, Deum Isaac, & Deum Iacob. Nec solum hoc nomen in deserto patefecit Moyse, sed & voluit illud in toto populo Israelitico, imò in toto mundo vsurpari in orationibus alijsque diuinis laudibus, vt perpetua apud omnes memoria exstaret se Abraham, Isaac, & Iacob pro singularibus suis seruis & amicis habere. Quod autem Deus illos tres tam honorifica appellatione alijs hominibus pijs prætulerit, non alia causa fuit, quàm quod illo sæculo præ alijs in virtutum studio progressum fecerint, perfectius-

que diuinam voluntatem zelando pro gloria Dei, præstiterint.

*Auct. ca-
tene in
Exo. ca. 3.
Dio Cart.
ibid.* Moyses æuo certum est multos ho-
mines pios; Deoque gratos fuisse: si e-
nim in discessu ex Aegypto tam nu-
merosus erat populus, vt sexcenta
millia eorum essent, qui vigesimum
ætatis annum superarant, præter
fœminas omnis ætatis, & iuuenes
qui vigesimum non attigerant, atque
Exo. 12. etiam præter Aegyptios, qui deserto i-
dolorum cultu populo Dei se aggre-
garant; sic vt scriptura appellet vulgus
innumerabile: dubitandum non est in
tanta fidelium multitudine, quæ le-
gem Dei, eiusque Sacramenta venera-
batur, ac oculis suis miranda Dei opera
propter ipsos patrata spectarat, copio-
sissimum numerum adultorum in v-
troque sexu extitisse, qui immunes ef-
sent à lethali peccato, & in gratia Dei
viuerent. Et tamen videmus solum
Moysem, quia perfecta virtute præditus
erat, cauebatque non solum grauibus,
sed etiam leuibus lapsibus diuinã ma-
iestatem offendere, atque in ijs pieta-
tis operibus sese exercere, quæ norat
Deo esse gratissima, vt in contumelijs
lijs

lijs & iniurijs populi fortiter toleran-
 dis, in caritate quoque ardenti omni-
 bus æquè inimicis atque amicis dese-
 renda: videmus, inquam, eum omni-
 bus alijs sanctis & pijs fidelibus à Deo
 ob hæc elogia prælarum. Nam cum a-
 liquando decreuisset totum populum
 ob scelera admissa funditus delere, nul-
 lo habito ad innoxios, qui in illo su-
 pererant, respectu, vel quia per atatem
 ad peccandum impotentes essent, vel
 quia peccato cæterorum non consen-
 sissent, ob solum Moysen à cæde abstri-
 nuit, eique soli dixit: Dimitte me,
 vt ira mea in populum defæuiat. Quid,
 quæso domine, retardat te, quo minùs
 omnes è medio tollas! num tot inno-
 centum turba, quæ nunquam deliquit?
 num Leuitæ tuæ gloriæ tuendæ stu-
 dio flagrantes? Non certè, sed vnus
 Moyses omnipotentæ tuæ manus
 cohibet, tuæque iustitiæ furorem, ne
 omnes disperdas, auertit. O quantum
 placet Deo, videre seruos suos
 in dies magnum in virtute facien-
 tes progressum? si tanti facit eos, qui
 ad veræ pietatis culmen peruene-
 runt.

3 Reg. 15. Elia quoque tempore multi super-
 17 18. erant serui DEI, quos DEVS in
 Rom. 11. media impiorum turba beneficio
 Ans ibid. gratiæ suæ immunes ab omni sce-
 Iac. 5. re seruarat, vt indicat diuina scri-
 ptura: & tamen vnum ex omnibus
 Eliam tanti fecit, vt dederit illi po-
 testatem in tempora & nubes, ne im-
 bres dimitteret in terram, ad castigan-
 dam hominum improbitatem, & rur-
 sum vt sua oratione, quando vellet,
 pluuiam de cœlo quasi euocaret. Quia
 enim excellenti virtute præditus e-
 rat, idcirco pluris illum Deus fecisse
 videtur, quàm reliquos omnes iu-
 stos.

Quo verò tempore Dauid & Salo-
 mon imperabant, tanta accessio fa-
 cta erat ad populi Iudaici multitudi-
 nem, vt Salomon ipse loquens cum
 Deo, testatus sit factam innumerabilem
 quasi puluerem terræ, non potuit, non
 maxima suppetere fidelium copia, qui
 gratiæ diuinæ compotes essent, & in
 numero iustorum. Et tamen quia vnus
 rex Dauid, ad fastigium perfectio-
 nis peruenerat, voluntati diuinæ se-
 dulò paruerat, magno zelo amplifican-
 dæ Dei gloriæ exarserat, lapsus suos,
 licet

licet graues, voluntarijs poenis deleuerat, gratiamque amissam recuperarat. Deus omnib. reliquis suis seruis posthabitis, Salomoni, quem vnà cum populo ob patrata scelera de medio tollere decreuerat, dixit: *Disrumpens scindam regnum tuum, & dabo illud seruo tuo. Verum tamen in diebus tuis non faciam propter Dauid patrem tuum: de manu filij tui scindam illud Nectotum regnum auferam, sed tribum vnã dabo filio tuo propter Dauid seruum meum, & Hierusalem, quam elegi.* Similiter Ezechiam regem infirmũ mortique proximum per Isaiam Prophetã dominus sic allocutus est: *Ecce sanauit te, die tertio ascendes templum domini, & addam diebus tuis quindecim annos: sed & de manu Regis Assyriorum liberabo te, & ciuitatem hanc, & protegam urbem istam propter me, & propter Dauid seruum meum.*

Quis poterit dignè exprimere horũ testimoniorum mysteria? hoc est, quanto in pretio sit apud Deum homo virtute præstans, peccatorum hostis, bonorum operum ardens sectator, patiens iniuriarum, charitate in proximum flagrans, & magnus diuinæ gloriæ amplificator? Tanto enim hono-

re eiusmodi hominem prosequitur vt etiam in cōmunionē nominis sui illū admittat, vocando se Deū illius: ac ne vlla re eum contristet, etiā integro partit rēgno, precibusq; eius quasi victus legi naturæ se subijcit, vt in creaturis suis fiat, quicquid illi placuerit. Denique propter illū solū facit, quod nō faceret propter multos iustos, qui imperfectè ei seruiunt: cumq; ipse infinita æternaq; sit præditus maiestate, homo verò creatura è nihilo, tamen ob solam hominis voluntatem dignatur se quodam modo exæquare creaturæ, dicens: *Protegam urbem istam propter me, & propter David seruum meum.*

CAPVT III.

QUANTVM PROSINT ECCLESIE Catholice serui Dei, qui in virtute proficiunt.

ET si iusti omnes, & serui Dei quotquot gratia diuina non exciderunt, toti mystico Ecclesie corpori plurimū profint, vtpote qui partim precib. suis, partim operibus bonis à Deo singulæria dona & beneficia impetrēt, quib. & peccatores conuertuntur, & iusti conser-